

ΑΡΑΒΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΟΦ. ΖΑΡΔΙΦ



Η ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΑΣ

Τὸ χαρβάνι εἶχε ξεκινήσει ἀπὸ τὰ χαράματα καὶ προχωροῦσε ὀλόκληρος ὄφρα τὴν ὥρα, κάτω ἀπὸ τὸν ζωντανὸ ἥλιο τῆς ἔρημου... Τὸ ταξίδι ζόντωνε νὰ τελειώσει πρὶν κ' ἀπὸ ὧρα σὲ ὧρα δὴν περιέβαινε νὰ φανῇ ἡ θάλασσα.

Ἡ Τζέλλα, ἡ πεντάμορφη σκλάβη, βόησε ἀνεπίμονη τὸ βλέμμα της στὸν ὄριζοντα καὶ προσπάθησε νὰ ἀνακαλύψῃ πέρα, μακριά, τὴν ἀπειραγτὴ θάλασσα ἔξωσι, γιὰ τὴν ὁποία τόσα εἶχε ἀκούσιμα...

Καθὼς ἐκινῆται, ἀνασηκωνόταν ελαφρὰ ἀνομιχλόντας στὸ χέρι της γιὰ νὰ μὴ διαταράξῃ τὴν ἰσορροπία τοῦ φορτίου, ἐπάνω στὸ ὄπιον τὴν μετέφεραν τέσσερες γυναῖκες, σκλάβες σὺν αὐτῇ.

Ἔτσι εἶχε διατάξῃ νὰ τὴν μεταφέρουν ὁ ἀρχηγὸς τῶν, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ χαρβανοῦ, καὶ δὲν μπορούσαν νὰ τὸν παρανοήσουν. Ἡ ἄλλες γυναῖκες ἀκολουθοῦσαν ἀπὸ πίσω σὲ μιὰ γραμμῇ, σιωπηλὲς καὶ ἀνήσυχες γιὰ τὴν τύχη τους.

Ὁ ζωοκόμ, ἅτ' ἄγον περιούσιαν, κίτταζαν τὴ Τζέλλα μὲ ἥρεμο καὶ ἀπαθὲς βλέμμα καὶ ἔσκαβαν τὸ κεφάλι τους, φέροντας τὸ χέρι στὸ μέτωπό τους.

Τὸ χαρβάνι τῶν δούλων εἶχε περῶσι ὀλόκληρος χῶρος ξεκινώντας ἀπ' τὰ μεσόγεια καὶ τραβώντας πρὸς τὰ παρῶλια, πρὸς τὸν ὄριζον...

Εἶχαν ψηθεῖ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, εἶχαν ξενοχώσει κάτω ἀπὸ δάση πυκνά, εἶχαν περπατήσει κωφὸ καὶ κωφὸ.

Τώρα ὅμως εἶχαν φτάσει πρὶν σὲ μιὰ χώρα ποῦ ἦταν γεμάτη ἀπὸ λόφους, πίσω ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ προβάλε κάποτε ἡ θάλασσα.

Ἡ Τζέλλα ξεγόρθε ἀνάμεσα σ' ὄλες τὲς σκλάβες καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ χαρβανοῦ τῆς εἶχε παραχωρήσει τιμητικὸ φορτίο, γιὰ τὴν ἦταν βέβαιος πὸς θὰ τὴν πουλοῦσε σὲ καλὴ τιμῇ, ἴσως σὲ κανέναν Σουλτάνο...

Κι' αὐτὸ τὸ ξέραν ἡ συντρόφισσές της ποῦ κοινοῦσαν τὸ φορτίο καὶ ποῦ τὴν κατορινοῦσαν σιγανὰ...

Ἡ Τζέλλα μισόκρινε τὲς κατῶρες τὸν κ' ἐνοιόθε τὴν χαρδιά της νὰ σπρίγγεται ἀπὸ πόνο γι' αὐτῆς τὲς δυστυχισμένες, ἐνὺ τὰ μάτια της γέμιζαν ἀπὸ δάκρυα.

Τὴ μπορούσε ὅμως νὰ κἀνῃ κ' αὐτῇ, ἀφοῦ τέτοιον ἦταν τὸ θέλημα τοῦ ἀρχηγοῦ.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ χαρβανοῦ, ὁ ὁποῖος τραβοῦσε πάντα μπροστά, εἶχε σταθεῖ τώρα, ἠρηλίσσομος καὶ μεγαλοπρεπῆς, στὴν κορυφῇ ἑνὸς λόφου.

Ὅταν τὸ φορτίο ἔφτασε μπροστὰ του, ἔφοξε ἕνα βλέμμα εἰσαριστήσεως στὴν πανέμορφη Τζέλλα καὶ ἔβγαλε στὲς σκλάβες νὰ σταματήσουν.

Στὸ μέρος αὐτὸ ἦταν ἕνα μικρὸ ὄρητο, ὅπου θὰ μπορούσε νὰ καταλήξῃ τὸ χαρβάνι.

Μόλις ἐστάθηκαν, κίτταζαν πέρα κ' εἶδαν στὸ βάθος τοῦ ὄριζοντος μιὰ πλατειὰ γαλάζια λωρίδα.

— Ἡ θάλασσα! εἶπαν ὁ ἄντρες.
— Ἡ θάλασσα! ἐπανελάβαν ὄλες μαζί κ' ἡ γυναῖκες.
Ἡ Τζέλλα ἡ ὠραία φθοῖσε κ' αὐτῇ μὲ θαυμασμό.
— Ἡ θάλασσα!

Αὐτῇ λαπὸν ἦταν ἡ θάλασσα, γιὰ τὴν ὁποία εἶχαν ἀκούσει ὡς τότε τόσα καὶ τόσα.
Ὅταν ὄλοι ὁ ἄντρες κ' ὄλες ἡ γυναῖκες ἀνέβηκαν στὸ ὄρητο, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ μεγάλου χαρβανοῦ διάταξε νὰ μοιραστῇ τὸ φαγητό.

Μόλις ἔβγαλε τὴν διαμονή, φέχτηκαν ὄλοι στὸ φαί καὶ ἔφαγαν μὲ μεγάλῃ ὄρεξι, γιὰτὶ πεινούσαν τρομερὰ ὄστερ' ἀπὸ δεικνύουσα πορεία.

Ἐπειρ' ἀπ' αὐτὸ, ὄλοι ἐξελίχθησαν ν' ἀναπαυτοῦν, γιὰτὶ εἶχαν ἀλόγητη ἀνάγκη νὰ ξεμουδιάσουν.

Ὁ ἀρχηγὸς τὸν κἀθηκε μπρὸς στὴν σκηνὴ τοῦ ἀτόμου σ' ἕνα δέμα χαρβανοῦ κ' ἄρχισε νὰ κινῆσῃ τὴν πλά του.

Τὸ βλέμμα του πηγαίνοντο ἀπὸ τὴ θάλασσα στὴ σκηνὴ τῆς Τζέλλας καὶ τὰ μισόκρινε γέλιον τὸν φανταζόμενος νὰ λογαριάζον τὰ ζέρη ποῦ θὰ τοῦ μείνανε ἅτ' τὴν πόλησι τῆς πεντάμορφης σκλάβας.

Λογίαιε ζωοκόμ! πόσα θάπαινε γιὰ τὰ φλογερὰ μάτια της, πόσο γιὰ τὸ φιλίθονο στόμα της, πόσο γιὰ τὰ στρωγυλιὰ της σφιγρὰ, πόσο γιὰ τὰ μαρσοκοπιὰ της πόδια.

— Μπῆν! φώναξε σὲ μιὰ στιγμή.

— Ἀμῆσως, ἀφέντη!

Καί, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμή, παρουσιάστηκε ὁ Μπῆν ὁ ζωοκομτὸς του, ἕνας ξηρὸς καὶ φηλὸς Ἀραβὸς μὲ σοβαρὴ ὄψη.

— Μπῆν, τοῦ εἶπε ὁ ἀρχηγὸς, πόσες μέρες πέρασαν ἀπὸ τότε ποῦ φύγαμε ἀπὸ τὸ Σαῖ;

— Ὁ Μπῆν ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρπον του μερικὰ λερωμένα χαρτιά, τὰ συμβουλεύθηκε κ' ἀπάντησε:

— Τριάντα.

— Εἶσαι βέβαιος;

— Μάλιστα, ἀφέντη. Ἀπόψε σιωπηλῶνται τριάντα.

— Περιεργὸ! εἶπε ὁ ἀρχηγὸς. Τὸ χαρδί ἐπρεπε νάνα ἔδω γιὰ νὰ μᾶς περιμένῃ, κ' ὄμως δὲν φαίνεται.

Σηκώθηκε τότε ἀπὸ τὴ θεσι του, προχώρησε στὴν ἀσπρὴ τοῦ ὄρητοῦ καὶ, βάζοντας τὸ χέρι τὸν πῶνο ἅτ' τὰ μάτια του, κίτταζε προσεγνὰ στὸν ὄριζοντα.

— Βλέπεις ἐοῦ τίποτε, Μπῆν; ρώτησε τὸν ζωοκομτὸν του ποῦ τὸν εἶχε ἀκολουθήσει ὡς ἐκεῖ.

— Ὁ Σαῖ! ἀπάντησε ὁ Ἀραβὸς. Τίποτε δὲν βλέπω...

Εἶχε νυχτώσει πρὶν...

Ἡ Τζέλλα, καθομιγῆ τὴν ὥρα μπροστὰ στὴ σκηνὴ της, ἀλλολογοῦσαν τὴ θεσι της.

Γιὰτὶ ὄλες αὐτῆς ἡ ἐξωρτικῆς περιποιησὲς καὶ τὰ θαμιάσια ἀρώματα, καὶ τὰ πλοῦσινα φορέματα, καὶ τὰ μεταξωτὰ σαλβάρια; Δὲν ἦταν δύσκολο νὰ μαντέψῃ πὸς τὴν πῆγαναν νὰ τὴν πουλήσουν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς χώρας, σὲ κανέναν πλούσιον ἄρχοντα.

Καὶ ἀνακολούθησε μὲ γλυκῆτητα τὸ μικρὸ φελαχοζῶο, ὅπου περνοῦσε ἡσυχὰ τὴ ζωὴ της κ' ἅτ' ἄγον τὴν ἄρπαξαν μὰ μέγα φοβερὸ ἐπιδρομῆς γιὰ νὰ τὴν μεταφέρουν σκλάβη μαζί μ' ἄλλες παρθένας στὸ Σαῖ.

Μὲ τὰ μάτια της φαντασὶ τῆς, ἔβλεπε τώρα στὸ βάθος τῆς ἀσημονῆς θάλασσας ἕνα μαγικὸ παλάτι, κάτω ἀπ' τὸ ὅποιο πλανήτωνο ὄμορφες ὀδαλίσσες διφώντας ἔρωτα καὶ ἀπόλαυσι.

Ἐβλεπε ἀκόμα κίπους ἐνωδιαστοῦς, συντριβάνια μὲ χροματιστὰ νερά, μιλακὰ προσκέφαλα, χρυσοκόντητες παντοφλίκες, εἰνοῦχους καὶ δούλους γονατιστοῦς, γυνὰ σταθιὰ σπαχίθων.

Ἐρχονταν τώρα στὸν τῆς ὄλες ἡ παρῶσιες ἱστορίες γιὰ τὰ παλάτια καὶ γιὰ τοὺς βασιληάδες ποῦ εἶχε ἀκούσει στὰ μικρὰ τῆς χροῖνα.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ χαρβανοῦ ἠορῶλλιε στὴ σκηνὴ του. Ἡ συντροφισσὲς τῆς ὄλες κίτταζαν ἀπὲξον βαθεῖα.

Μονάχα ἡ Τζέλλα ἀγρηπτόνε μέσα στὴ νύχτα κ' ἀφινόταν νὰ παρουσηθῇ ἀπὸ τὲς ὄνειροπολήσεις της.

Μόλις ξύπνησε τὸ πρωὶ ὁ ἀρχηγὸς, ἔφοξε ἕνα ἐρεινητικὸ βλέμμα στὴ θάλασσα.

Δὲν εἶδε ὄμως αὐτὸ ποῦ ἤπαινε καὶ τὸ μέτωπό του σιάστηκε ἀπὸ ἕνα μαῖον σίννεφο... Κατελήφθη ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ὄρη καὶ ζήτησε νὰ ζηθῆμα νῆ στὲς ράχες τῶν δούλων του μαστιγώνοντας τῆς



— Σκύλα, τῆς εἶπε, μὲ κατεστρεφῆς !..



αλύτητα. "Επειτα κάλεσε τὸ Μπὺν κ' ἐξαφανίστηκε μαζί του πίσω ἀπὸ κάτι βράχους πὸν ἔφεραν πρὸς τὴ θάλασσα.

Μὰ καθὼς πηγαίναν γρήγορα στὸν κατήγορο, εἶδαν ἕνα θέαμα πὸν πάγωσε τὸ αἷμα τους στὶς φλέβες. Τὸ πλοῖο πὸν περιέμεναν μὲ τόση ἀγώνια γιὰ νὰ παραλάβῃ τὶς σκλάβες, ἦταν βουλαγμένο σὲ μιὰ βραχώδη ἀκτή.

Ὁ ἀφέντης γιόρισε τότε κατὰχλωμος πρὸς τὸ Μπὺν καὶ τοῦ εἶπε : — Χαθίραμε !

Συγχρόνως κλιπὸς ἀποκλιπὸν φάνηκε στὸν ὄριζοντα. — "Ἐνα πολέμο !" εἶπε ὁ Μπὺν. "Ἄν μὰς ἀντιληφθοῦν, χαθί- ραμε.

— Πρέπει νὰ φύγοιμε γρήγορα γιὰ νὰ σωθοῦμε ! πρόσθεσε ὁ ἀρχηγός.

Καὶ οἱ δύο ἄντρες πῆραν ἀκατάτητα τὸν δρόμο πὸν ἔβγαξε στὸ μικρὸ ὄροπέδιο.

"Ὅταν ἔφτασαν στὴν κορυφή, στὸ μέρος ὅπου περιέμενε ἡ Τζί- λα, ὁ ἀρχηγός τὴν κατὰξε ἄγρια κ' ἄρχισε νὰ τὴν φοβερίζῃ τρα- δώντας τὰ γένεια του.

— Σκόλα, τίς εἶπε, μὲ κατέστρεψες !... Ὑστερα γύρισε στοὺς ἀκολουθοῦντες του καὶ πρόσταξε :

— Ντύστε τὴν κ' αὐτὴ σὲν τὶς ἄλλες δοῦλες, καὶ γρήγορα δρόμο !

Φωνὴς τρομοῦ ἀντήχησαν τότε σ' ὅλο τὸ θαρράβανι.

Ἡ γυναίκες φώναζαν δυνατώτερα ἀπὸ τοὺς ἄντρες καὶ οἱ δύο εἶχαν καταληφθεὶ ἀπὸ πανικό.

Οἱ δοῦλοι κ' ἡ δοῦλες τοιμάζονταν γρή- γορα νὰ φύγουν.

Τότε ὁ ἀφέντης πῆδησε στὸ φορεῖο, ἀ- πάνω στὸ ὅποιο μετέφεραν πρὶν τὴν ὄμορφη σκλάβαν, καὶ εἶπε στὴ Τζίλλα :

— Σκλάβαν, πιάσε καὶ σὺ τώρα καὶ σπῶ- στε με !...

Ἡ νέα σπῶσε τὸ φορεῖο μαζί μὲ τὶς ἄλλες σκλάβες, μὴ ἔγινε κάτω ἀπ' τὸ βῆ- ρος του. Δὲν μπορούσε νὰ περτατήσῃ. Ἡ συ- νοδεία βραδυποροῦσε ἐξ αἰτίας τῆς.

— Θὰ περτατήσῃ, κόρη σκόλας ; τίς εἶπε ὁ ἀφέντης.

— "Ἐλεος !" φιδύοσε ἡ Τζίλλα συντριμμέ- νη. Δὲν μπορούσ' πεῖ... — Δὲν μπορεῖς ;

— "Ὁχι. Κάλιο νὰ πεθάνω... — Θέλεις νὰ πεθάνῃς ; φώναξε ὁ ἀφέν- της.

Καὶ ἀμέσως πῆδησε κάτω ἀπὸ τὸ φορεῖο καὶ σπῶσε τὸ ὄπλο του.

Μιὰ ἐπιτροκαρότητα ἀκούστηκε καὶ ἡ ὄ- ραία κόρη κινήθηκε καταγής χωρὶς νὰ βγά- λῃ οὔτε ἕνα στεναγμό.

Ὁ ἀφέντης ἔφαξε τότε ἕνα βλέμμα στὸ πτόμα καὶ μουρμούρισε μὲ λύσσα :

— "Αἴμη ! Χάνω γίλια φλοριά !... Καὶ τὸ θαρράβανι ἐξεκολλοῦνθη στὸ βιαστικό, τὸν ἀσταμάτητο δρό- μο του..."



Ὁ τέως Πρύτανης τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστη- μίου, κ. Οσώριμος Βορέας.

ΟΦ. ΖΑΡΑΪΦ

ΕΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗ ΖΩΗ

(ΤΟΥ ΛΟΓΓΚΦΕΛΑΟΥ)

Δημοσιεύοιμε κατωτέρω δύο ὑπέροχα ξένα ποιήματα, ἀριστοτεχνικά με- ταφρασμένα ὑπὸ τοῦ τέως Πρυτάνου τοῦ Πανεπιστημίου κ. Θεοφ. Βορέα. Ὁ κ. Βορέας εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ διαθέσῃ γιὰ τὸ «Μπουκέτο» πολὺτιμον αὐ- τοῦν ἑλκετιαν μεταφρασῶν του, ἡ ὁποῖες θὰ δημοσιευθοῦν εἰς οὐρανὸν φθλ- λων τοῦ «Μπουκέτου».

Πάσος, πάσος τοὺς θοήρους σου πάσος νὰ λὲς μὲ πόνο, πὼς εἶνε ὄνειρο ἡ ζωὴ, πὸν αἶμο θε νὰ σβίση· ὅποιος κοιμάται στὴ ζωὴ, αὐτὸς πεθαίνει μόνον· μὴ βλέπης ὅ,τι φαίνεται· αὐτὸ σ' ἔχει ἀπατήσει.

Ναί, εἶν' ἀλήθεια ἡ ζωὴ, καὶ πρέπει νὰ τὸ νοήσης· δὲν εἶνε τῆς ζωῆς σοκολὸς τοῦ τάφοῦ ἡ ἐρημία. «Ἀπὸ τὸ χῶμα ἔρχεται, σὸ χῶμα θε νὰ λύσῃς»· δὲν τόσ' αὐτὸ γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ Θεοῦ ἡ πανομοία.

Δὲν ἤλθαμε γιὰ τὴ χαρὰ στὸν κόσμο ἢ γιὰ τὴ θλίψη· γιὰ ἕναν ἰστέροτο σοπὸ εἵμαστε προορισμένοι· ἔργα νὰ ἀφήσοιμε στὴ γῆ, ἔργα πού, ὅταν μὰς κρύψῃ ὁ τάφος, καὶ ὕστερα νὰ ζοῦν καὶ ἡ δόξα τους (νὰ μένη).

«Μαζὰ εἶνε ἡ τέχνη» καὶ ἡ ζωὴ πὸνδ γοῦ- (γὰ κολάει) καὶ καθενὸς μὲς ἡ καρδιά, καὶ τόλμη ἂν ἔχη, (μουάζει) μὲ τιμῆανο, πὸν σιγά καὶ πένθημα χιτῆται γιὰ ἕναν νεκρὸ, πὸν ὕστερα ὁ τάφος τὸν σκε- (λάζει).

Μέσ' στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, μέσ' στὴν αἰὼ- (νὰ πάλι) πὸν ἡ νίκη δόξας καὶ τιμᾶς στοὺς ἐλεετούς (χαρίζει) μὴν εἶσαι ὅπως τὰ θεήματα, πὸν τὰ δὴν- (γούνε ὁ ἄλλοι, ἦρος ὀφείλεις νὰ γενῆς, δάφνη νὰ σέ στο- (λίξη).

Στοῦ μέλλοντος τὰ ὄραματα πεποῖδησι μὴν (ἔρχη) ἄς σου γελοῖν ὀλόχαμα τὸ παρελθὸν νὰ ἀ- (φίσης) Ἔργαζον ἔργαζον στὸ παρὸν γιὰ πάντα νὰ (προσέχη) θάρρος νάχης καὶ τὸ Θεὸ ποτὲ μὴ λησο- (νήσης).

Ἠρώων παραδείγματα καὶ ἀρχαίων καὶ σινγ- (χρῶων) σοῦ δείχνουν, πὼς καὶ σὺ μπορεῖς τὴ δόξα (νὰ ζητήσης) καὶ ὅταν θὰ φύγῃς ἀπ' τὴ γῆ, στὴν αἰὼμα τὸν (αἰώνων)

ἴχνη τῆς διαβάσεως ἀπίσω σου νάφησης. ἴχνη, πὸν ἴσως μὲ καιρὸν, ὅταν ἐδῶ θὰ πλείων, μέσ' στῆς ζωῆς τὸ πέλαιος, ἀπελπισμένοι ἄλλοι καὶ ναυαγοὶ μὲ τάχιο τὸ κῆμα θὰ παλάϊων, θε νὰ τὰ βλέπων καὶ κασιδιὰ θὰ ξαναπαίνουν πάλι.

Τόλμη νάχης ἀδάμαστη σ' ὅ,τι καὶ ἂν ἀντιροῖξῃς· στὰ ἔργα σου ἀγρινοτος φρονιός παντοεινὰ νὰ μένης· νάποτελειώνης τὸ ἕνα σου, τᾶλλο σου εὐθὺς ν' ἀρχίξῃς· καὶ πάντοτε νὰ ἐργαυτερῆς καὶ πάντα νὰ ἐπιμένῃς.

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΦΕΥΓΕΙ

(ΤΟΥ JEMES GATES PERSIVAL)

Κόλα τὰ νερά σου, ἦσινχο ποτάμι, ἀπάλα, ὅπως φεύγει τόνεορο καὶ σβῆνει· πέφτε στοῦ πελᾶον τάπειρο τὸ χῶμα κ' ἔχε τὴ γλυκείαν σου πάντα τὴ γαλήνη. Ἔτσι φεύγει αἰώνια ἦσινχος ὁ χρόνος μ' ἀπαλάς φτερογῶας κ' ὀλα τὰ κρημνίζει μέσα στῆς ἀδόσου τάπειρο σοκατά· ὅσα εἶνε στὴ γῆ μὰς ὀλα τὰφάνζει.

Ρόδα τώρα θάλλουν ὕστερα μαδοῖνε· μάγοιλα πὸν ἀνθίζουν, ἔπειτα πεθαῖνον· φωτειναὶς εἰκόνας τρέχουν ἐδῶ κάτω· ὄνειρα σὲ λίγο φεύγουν καὶ διαβαῖνον σὲν τὰ σόννερα, ὅπου μαύρη νύχτα διώχνει ἀπ' τὴ δόσα, ποῖνα μωροστολιμένη, τὰ γοργὰ τὰ χρόνια μὰς πετοῦν στὰ οὐράνια, ὅταν ἡ εὐτυχία κ' ἡ γαλήνη μένει.

Ἐν Ἀθήνας 1930.

Μεταφράσεις ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΒΟΡΕΑ

ΓΝΟΜΕΣ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΟΦΩΝ

"Ὅποιος φροντίζει γιὰ τὸν ἀδελφό του, προνοεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό του. (Σ ε ν ο φ ῶ ν)

— Οὔτε ἡ γυναῖκα χωρὶς ἄντρα, οὔτε ἡ ἐλπίδα χωρὶς πόνο μπο- ρεῖ νὰ γεννήσῃ κάτι χρήσιμο. (Σ ω κ ρ ᾶ τ η ς)

— Ἡ καθαυὴ συνείδησις εἶνε τὸ μόνον πράγμα στὸν κόσμο πὸν δὲν φοβάται οὔτε θεούς, οὔτε ἀν- θρώπους. (Β ί α ς)

— Κανένας ἀνθρώπος δὲν πέρασε τὴ ζωὴ του χωρὶς λύπη, οὐτ' ἔμεινε ὡς τὸ τέλος εὐτυχισμένος. (Ε ὶ ρ ι π ῖ ὶ δ η ς)

— Ἡ φιλαργυρία εἶνε ἡ πατριδα ὀλων τὸν κα- ζῶν. (Δ ι ο γ . Λ α ἔ ρ τ ι ο ς)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΗ

Μιὰ φορὰ κάποιος Ἀθηναῖος, ὁ ὁποῖος ἐπρό- κειτο νὰ ξενιτευτῆ γιὰ πάντα, ἐξέφραξε τὴ λύπη του γιὰτὶ θὰ πέθανε σὲ ξένον τόπο.

— Γιατὶ στενοχωριέσαι, φίλε μου ; τοῦ εἶπε ὁ Διογένης ὁ κινικός. "Ὅποιος δρόμο κ' ἂν πάρῃς, στὸν Ἀδὴ θὰ κατεθῆς !.."

